

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van bijlage XII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, wat de voorwaarden voor infrastructuur betreft

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van bijlage XII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, wat de voorwaarden voor infrastructuur betreft;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 20 juni 2016.

1. INHOUDELIJK

SITUERING

Woonzorgcentra en centra voor kortverblijf in Vlaanderen moeten momenteel voldoen aan de erkenningsvoorwaarden in respectievelijk bijlage XII en bijlage XI bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, om voor erkenning in aanmerking te komen.

Woonzorgcentra met een bijkomende erkenning als rust- en verzorgingstehuis (RVT) moeten bovendien voldoen aan de erkenningsnormen opgenomen in het koninklijk besluit van 21 september 2004 houdende de vaststelling van de normen voor de bijzondere erkenning als rust- en verzorgingstehuis, als centrum voor dagverzorging of als centrum voor niet-aangeboren hersenletsels.

Om in aanmerking te komen voor VIPA-investeringsubsidies, moesten deze voorzieningen bovendien beantwoorden aan bijkomende VIPA-normen voor wat de infrastructuur betreft. Deze normen zijn vervat in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 1999 tot vaststelling van de totale investeringsubsidie en de bouwtechnische normen voor voorzieningen voor ouderen en voorzieningen in de thuiszorg en in het ministerieel besluit van 18 december 2009 tot bepaling van de VIPA-criteria duurzaamheid.

De Vlaamse Regering wenst de bestaande infrastructuurvoorwaarden en -normen voor woonzorgcentra en centra voor kortverblijf te harmoniseren en te actualiseren om op die manier tot een eengemaakt normenkader te komen. Hiertoe werd op 25 maart 2016 door de Vlaamse Regering een conceptnota en bijhorende toelichting goedgekeurd.

De opgestelde erkenningsvoorwaarden vertrekken vanuit een aantal cliëntgerichte basisprincipes. Hierbij staat het creëren van een voor de eindgebruiker (bewoner) comfortabele en aangepaste woon- en zorgomgeving centraal.

De bepalingen betreffende het gebruikscomfort zijn waar aangewezen/mogelijk meer prestatiegericht geformuleerd: het resultaat of de output wordt beschreven, maar niet de manier waarop de initiatiefnemer tot dat resultaat dient te komen. In de toelichting van een aantal van deze bepalingen worden elementen aangereikt waarmee de initiatiefnemer rekening kan houden om tot dit resultaat te komen.

TOEPASSINGSGEBIED

De nieuwe erkenningsvoorwaarden voor infrastructuur zullen van toepassing zijn op:

- nog te ontwerpen woonzorgcentra en centra voor kortverblijf,
- nog te ontwerpen uitbreidingen van woonzorgcentra en centra voor kortverblijf of van delen ervan,
- nog te ontwerpen verbouwingen van woonzorgcentra en centra voor kortverblijf of van delen ervan.

Met 'nog te ontwerpen' wordt bedoeld: alle te bouwen of te verbouwen woonzorgcentra en centra voor kortverblijf of delen ervan waarvoor op datum van inwerkingtreding van het nieuw regelgevend kader met betrekking tot de infrastructuurvoorwaarden nog geen stedenbouwkundige vergunning voor de geplande bouwwerkzaamheden is aangevraagd.

Ingeval van ingrijpende verbouwingen moet men ook voldoen aan deze erkenningsvoorwaarden, ook al zijn, in geval van verbouwing, die woonzorgcentra of woonzorgcentrumgedeelten op 1 januari 2009 erkend of werd er voor 1 januari 2009 een aanvraag tot erkenning van die woonzorgcentra of gedeelten van een woonzorgcentrum ingediend. Het betreft concrete investeringen van een zekere omvang, met andere woorden, werken waarvoor een stedenbouwkundige vergunning nodig is én waarbij het beantwoorden aan erkenningsnormen wordt beoogd én die niet onder de noemer van gewone onderhoudsinvesteringen vallen (cfr. definitie conform conceptnota 'Financieringsmodel infrastructuur ouderenzorg').

Bij uitbreiding van een afdeling van een woonzorgcentrum, moet de initiatiefnemer voor deze afdeling in zijn totaliteit voldoen aan de nieuwe erkenningsvoorwaarden, samen met alle ruimten waarop een beroep gedaan wordt om aan de nieuwe erkenningsvoorwaarden te voldoen.

In toepassing van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, kan aan voorzieningen die om bepaalde bouwtechnische of andere redenen niet aan een erkenningsvoorwaarde voldoen, een afwijking verleend worden:

"Art. 9. Op het voldoende gemotiveerde verzoek van de voorziening of vereniging, kan de administrateur-generaal een afwijking toestaan op sommige van de specifieke erkenningsvoorwaarden die per soort voorziening of voor de verenigingen vermeld zijn in bijlage I tot en met XIII, XV en XVI bij dit besluit. Afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan mits het aanbod, de kwaliteit en de veiligheid van de hulp- en dienstverlening voldoende gegarandeerd zijn."

INHOUD VAN HET VOORONTWERPBESLUIT

Artikel 1 van het voorontwerpbesluit voegt aan artikel 1 van bijlage XII drie nieuwe definities van de gebruikte terminologie toe, namelijk de verblijfsruimte, de afdeling en de leefgroep.

Artikel 2 van het voorontwerpbesluit voegt een artikel 47/1 tot en met 47/4 toe aan bijlage XII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

Aangezien artikel 15 van bijlage XI bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers bepaalt dat een centrum voor kortverblijf moet beantwoorden aan de voorwaarden voor de infrastructuur die van toepassing zijn op het woonzorgcentrum of centrum voor herstelverblijf waarin het is gevestigd, worden geen wijzigingen aangebracht aan deze bijlage XI.

In paragraaf 1 van artikel 47/1 wordt eerst het toepassingsgebied voor de nieuwe infrastructuurvoorwaarden vastgelegd (zie hoger), en vervolgens de voorwaarden voor het woonzorgcentrum en centrum voor kortverblijf in zijn geheel.

Het betreft voorwaarden in verband met de inrichting en het onderhoud van het gebouw en het waarborgen van de privacy van de bewoner door middel van de infrastructuur.

De omgeving en de infrastructuur moeten bovendien integraal toegankelijk zijn. Integrale toegankelijkheid betekent dat gebouwen, omgeving en dienstverlening bereikbaar, betreedbaar en bruikbaar zijn voor iedereen. Integrale toegankelijkheid gaat verder dan enkel wat voorzien is in de stedenbouwkundige verordening toegankelijkheid (Vlaamse context) of de Brusselse regelgeving. Het betekent ook dat aandacht moet gaan naar alle type beperkingen, niet enkel de rolstoeltoegankelijkheid. De Vlaamse verordening wordt afgetoetst op het moment van de bouwaanvraag, wanneer er nog onbesliste elementen kunnen zijn naar afwerking, inrichting, installaties, ... enz.

Met de voor de bewoners en bezoekers toegankelijke omgeving wordt bedoeld: het voor de bewoners toegankelijke deel van het gebouw incl. de individuele kamers en de buitenomgeving (zijnde de parking, looppaden in de tuin, het inkompad, ...). Technische ruimten, of ruimten enkel toegankelijk voor personeel worden hier niet mee bedoeld. Voor deze laatste zijn de bepalingen voortvloeiend uit de wetgeving welzijn op het werk van toepassing.

De integrale toegankelijkheid wordt gegarandeerd aan de hand van het advies van een toegankelijkheidsbureau. Dit advies wordt opgemaakt op basis van de concrete plannen en is steeds toegepast op een specifiek project. Het geeft enerzijds een toets aan de bepalingen van de stedenbouwkundige verordening toegankelijkheid (waar de projecten sowieso aan moeten voldoen) en kan bijkomende elementen aanduiden in het kader van een integraal toegankelijk gebouw.

Het is een instrument dat al bestaat en kan ingezet worden om de integrale toegankelijkheid van toekomstige woonzorgcentra te waarborgen.

Om eenduidigheid te garanderen, wordt er in samenspraak met de sector een kader uitgewerkt als basis voor de adviezen van de toegankelijkheidsbureaus. De inspiratiebundels toegankelijkheid ontwikkeld door Enter (nu Inter) in opdracht van het VIPA zijn hiervoor al een leidraad.

In paragraaf 2 van artikel 47/1 worden de specifieke voorwaarden voor de bewonerskamers opgelegd, meer bepaald met betrekking tot de kamergrootte, de individuele sanitaire ruimte en de tweepersoonskamers.

In een tweepersoonskamers mogen de wastafels in één meubel geïntegreerd zijn.

Om de toegankelijkheid en functionaliteit van de sanitaire ruimte te garanderen, wordt er geopteerd om geen minimale afmetingen te voorzien, maar wel een aantal minimale bepalingen die aanvullend moeten gelezen worden op de al bestaande artikels uit de Vlaamse stedenbouwkundige verordening toegankelijkheid.

Paragraaf 3 van artikel 47/1 omvat de specifieke voorwaarden voor de gemeenschappelijke ruimten.

Het woonzorgcentrum kan een kleinschalige werking aanbieden al dan niet in een groter geheel, en eventueel specifiek gericht op bepaalde doelgroepen (bewoners met dementie, ...). Het schakelen van leefgroepen kan op bepaalde momenten van de dag aangewezen zijn (bijvoorbeeld de leefruimten van 2 kleinschalige leefgroepen kunnen met een flexibele wand tot één grotere ruimte omgevormd worden). Op het niveau van de leefgroep moet er een zit- en eetruimte beschikbaar zijn. Alle leden van de leefgroep moeten gelijktijdig kunnen zitten, rusten, of deelnemen aan activiteiten. Het ontwerp houdt rekening met dit gegeven, samen met de ruimte nodig voor zorgverlening, assistentie bij bepaalde handelingen, logistieke stromen, circulatie, ...

Er wordt ook een totale netto-oppervlakte vooropgesteld van minimaal 30m² per bewoner, exclusief gangen, voor de voor de bewoners toegankelijke dagdagelijkse verblijfsruimten in de leefgroep.

Hiertoe kunnen gerekend worden: de bewonerskamer, de individuele sanitaire cel, een aandeel per bewoner van het gemeenschappelijk sanitair, de gemeenschappelijke badkamer, en eventuele rustpunten op de gangen. Een keuken(zone) op de leefgroep kan er ook toe gerekend worden, enkel wanneer deze toegankelijk en bruikbaar is voor de bewoners. Bij ruimten die aansluiten op gangen, wordt de oppervlakte bepaald als het deel dat additioneel is op een gangzone van 1m80. Collectieve ruimten voor alle bewoners van het woonzorgcentrum of het centrum voor kortverblijf zoals de kine, ergo, animatie, cafetaria, polyvalente zaal en bijbehorend sanitair, personeelsruimten, verpleegposten... worden hier niet toe gerekend, aangezien het hier niet gaat om de dagdagelijkse verblijfsruimten voor de bewoners.

Deze eis moet gecombineerd gelezen worden met de andere oppervlaktebepalingen (voor de bewonerskamer en voor de gemeenschappelijke zit-en eetruimte). Hierdoor komen we tot een systeem dat een zekere vrijheid toelaat in het ontwerpen van de verblijfsruimten voor de bewoners: een totaal m² pakket van 30m²/bewoner/leefgroep moet beschikbaar zijn, waarbij de netto-oppervlakte van de kamer steeds minimaal 16m² bedraagt, en het aandeel per bewoner in de zit- en eetruimte steeds 4m² is. Hierdoor kan men opteren voor kleinere kamers, en meer gemeenschappelijke leefruimten, of grotere kamers en een minimum aan gemeenschappelijke leefruimten.

De minimale oppervlakte van de gemeenschappelijke zit- en eetruimten in de leefgroep van 4 m² per bewoner is bepaald op basis van een minimale oppervlaktemeting voor rolstoeltoegankelijke zitplaatsen aan een tafel. Dit is een absoluut minimum.

Bij elke zit- en eetruimte en in de onmiddellijke buurt van de kineruimte moeten voldoende gemeenschappelijke toiletten zijn. Het aangepaste toilet moet aanwezig zijn op korte afstand van de kineruimte zodat de bewoner zonder verwijl naar een toilet kan gebracht worden. Dit toilet is bij voorkeur aansluitend op de kineruimte.

Voor de gemeenschappelijke badkamers wordt een onderscheid gemaakt afhankelijk of er een individuele douche in de woongegelegenheid wordt voorzien. De gemeenschappelijke badkamer die aanvullend op het eventuele individueel sanitair wordt voorzien heeft steeds een gemeenschappelijk bad, een douche én een toilet, om de keuzevrijheid voor de bewoner zo groot mogelijk te maken. De bad- en douchegelegenheid kan in aparte ruimten

voorzien worden. Vanaf de 16e woongelegenheid met individuele douche wordt een extra gemeenschappelijke badkamer met aangepast bad en douchegelegenheid en toilet voorzien.

In paragraaf 4 van artikel 47/1 worden de specifieke voorwaarden voor alle andere ruimten opgelegd, meer bepaald met betrekking tot het veilig en discreet bewaren van geneesmiddelen, producten en dossiers, het beschikken over een ruimte voor kine of ergo en een eventuele rookruimte.

De ruimte waar geneesmiddelen, producten die bij inname tot gezondheidsrisico's kunnen leiden en dossiers bewaard worden, kan een aparte ruimte zijn, maar dit is geen verplichting. Dit kan ook in een afsluitbare kast.

Kine moet in een aparte ruimte kunnen plaatsvinden waar de privacy van de bewoners kan gegarandeerd worden. Daarnaast kunnen kine-activiteiten ook plaatsvinden in andere ruimten van het woonzorgcentrum of centrum voor kortverblijf. De bergruimte voor de kine mag, maar moet geen aparte ruimte te zijn. Het is belangrijk dat er voldoende aangepaste bergruimte voorzien wordt om het materiaal voor ergo of kine in op te bergen.

Met een 'volwaardige' rookruimte wordt bedoeld, een ruimte die afsluitbaar is met een aangepaste ventilatievoorziening. Indien er geen rookverbod geldt in de bewonerskamers, moet het ventilatiesysteem hieraan aangepast worden. Dit betekent in concreto een veelvoud van de normaal gevraagde debieten.

In paragraaf 5 van artikel 47/1 worden de specifieke voorwaarden voor de buitenruimte bepaald. De oppervlakte van voor de bewoners toegankelijke terrassen komt mee in aanmerking voor de minimale oppervlaktebepaling van 3m² per bewoner. Voor een (binnen)stedelijke context kan het mogelijk zijn dat dit niet haalbaar is. Dit kan voorwerp zijn van een afwijkingsaanvraag waarbij wordt aangetoond dat op een kleinere oppervlakte een kwaliteitsvolle inrichting en ontspanningsruimte toegankelijk voor alle bewoners mogelijk is.

Paragraaf 6 van artikel 47/1 omvat de specifieke voorwaarden voor de circulatieruimte.

In paragraaf 7 van artikel 47/1 worden de specifieke voorwaarden voor de uitrusting en inrichting bepaald.

Paragraaf 8 van artikel 47/1 omvat de specifieke voorwaarden voor het gebruikerscomfort, zoals de aanwezigheid van leuning en handgrepen, rustpunten en daglicht.

Voor de bepaling van een optimale daglichttoetreding is de berekening via een daglichtfactor het meest optimaal. Een daglichtfactor houdt ook rekening met de vorm van de ruimte, de lichttransmissie van het glas, bepaalde omgevingsfactoren (zoals buurgebouwen), reflectiegraad van materialen. Elke verblijfsruimte zou een minimale daglichtfactor van 3% moeten hebben. Voor een doelgroep met achteruitgaande visuele mogelijkheden is een hogere daglichtfactor aangewezen (5%).

Er worden ook voorwaarden voor verwarming, ventilatie en verlichting opgelegd.

Met een basisverlichting wordt bedoeld dat er via algemene armaturen een basisverlichtingsniveau wordt bereikt, rekening houdend met het daglichtniveau. Aanvullend moet sfeer- of accentverlichting voorzien kunnen worden om bepaalde activiteiten te ondersteunen (lezen, animatie, ...) .

De binnentemperatuur moet regelbaar zijn per verblijfsruimte, maar dit betekent niet noodzakelijk dat elke bewoner zelf de temperatuur in de kamer moet kunnen bijsturen, wel dat regeling mogelijk moet zijn (eventueel vanuit het gebouwbeheerssysteem). Dit kan gerealiseerd worden door voor alle verblijfsruimten een basistemperatuur te voorzien die per kamer kan bijgestuurd worden op basis van de behoeften.

Opengaande raamdelen moeten in alle verblijfsruimten aanwezig zijn. Het openen van ramen biedt een comfort aan de bewoners, maar geeft ook de mogelijkheid om bijkomend op het basisventilatiesysteem te verluchten ingeval van specifieke activiteiten (zoals verfwerken...). In de zomer kan deze piekventilatie noodzakelijk zijn om aan nachtkoeling te kunnen doen.

Paragraaf 8, punt 10° en 11° bevat de voorwaarden voor de temperatuur. Een goed zomercomfort kan bereikt worden door een zorgvuldig ontwerp van de gebouwschil en een passieve of indien onvermijdelijk, een actieve koelinstallatie. Het is steeds de bedoeling om in die volgorde te werk te gaan: eerst inzetten op het buiten houden van de warmte (oriëntatie, gebouwschil met zonwering, ...) dan inzetten op passieve koelingsmaatregelen (topkoeling, nachtventilatie, freecooling, ...) om eventuele actieve koeling tot een minimum te beperken. In het geval van specifieke noodwendigheden en in functie van een comfortnood van de bewoners kan actieve koeling noodzakelijk zijn.

Met betrekking tot zonwering is er een prestatie-eis voor de zontoetredingsfactor g-totaal, nl. de g-waarde van beglazing en zonwering samen. De eis is geformuleerd afhankelijk van de oriëntatie van het gebouw.

In alle verblijfsruimten moet het akoestisch comfort gegarandeerd zijn. Specifiek voor ouderen is akoestisch comfort belangrijk omdat deze doelgroep meer last heeft van akoestisch storende factoren. Zo is het bijvoorbeeld moeilijker geluid te filteren in een context waar verschillende geluidsprakkers tegelijkertijd voorkomen. Het akoestisch comfort bestaat uit verschillende aspecten:

- luchtgeluidsisolatie tussen ruimten
- contactgeluidsisolatie tussen ruimten
- de zaalakoestiek in ruimten (geluidabsorptie in ruimten)
- het geluid van technische installaties
- de luchtgeluidisolatie van de gevel.

In de EPI-I studie 'Ontwikkeling van specifieke energieprestatie-indicatoren voor rusthuizen' kan een initiatiefnemer richtwaarden vinden voor de comforteisen voor elk van deze aspecten. Het Nationaal Bureau voor Normalisatie is bezig met het ontwikkelen van een nieuwe NBN norm "NBN S 01-400-3: Akoestische criteria voor niet-residentiële gebouwen" waarin normbepalingen zullen opgenomen worden voor deze aspecten.

Momenteel zijn de woonzorgcentra en centra voor kortverblijf binnen de Vlaamse EPB-regelgeving 'ander-specifieke-bestemmingen' (ASB).

Vanaf januari 2017 zal voor een woonzorgcentrum en centrum voor kortverblijf het bepalen van het E-peil verplicht zijn via de EPN methode (niet-residentiële gebouwen). Deze methodologie zal ook in het Brussels Hoofdstedelijk gewest gehanteerd worden. Vanaf het moment dat de regelgeving rond EPN van kracht is, zal deze regelgeving van toepassing zijn. In de tussentijd wordt teruggevallen op de VIPA-eis van E80 dat kan gerealiseerd worden ofwel via het maatregelenpakket opgenomen in de VIPA-criteria duurzaamheid, ofwel via een berekening in het EPI rekenblad ingeval men andere maatregelen wil implementeren. De berekeningssoftware voor de EPN-gebouwen wordt hiertoe ontwikkeld.

De binnenluchtkwaliteit is van essentieel belang bij steeds beter geïsoleerde gebouwen. Speciale aandacht moet hierbij gaan naar kwetsbare groepen, zoals kinderen en ouderen, die bovendien vaak veel van hun tijd binnenshuis doorbrengen. Recente studies tonen aan dat deze kwaliteit niet altijd gegarandeerd is. Erkenningsvoorwaarden opleggen i.v.m. ventilatiesystemen is niet wenselijk gezien de technische evoluties op de markt, vandaar een vooropstelling van een prestatie-eis.

CO2 is een goede indicator voor de verontreiniging van de lucht ten gevolge van menselijke stofwisseling. Dit is echter enkel een goede indicator wanneer er een rookverbod geldt. Als dat niet zo is, moet het ventilatiesysteem hieraan aangepast worden. De basis voor de eis naar maximale CO2 concentratie (1200 ppm, parts per million) vloeit voort uit de NBN EN 13779.

Er wordt verondersteld dat het basis CO2-gehalte in de buitenomgeving gelijk is aan 350 – 450 ppm. We gaan hierbij uit van een gemiddelde van 400 ppm. Voor deze norm gaan we uit van de middenwaarde van IDA klasse 3 (aanvaardbare luchtkwaliteit). Wanneer er geen rookverbod geldt, moeten de debieten hieraan aangepast worden (NBN EN 13779 Tabel 11). In de praktijk betekent dit een veelvoud van de vooropgestelde debieten uitgaande van een rookverbod.

Een CO2 waarde is meetbaar met een CO2-meettoestel. Dit kan geleend worden bij de Medisch Milieu Deskundigen. Het is voornamelijk een eis die moet meegenomen worden als ontwerpparameter (omzetting naar systeemkeuzes en ventilatiedebieten) en die achteraf kan geverifieerd worden.

Klasse	Beschrijving	Verschil in CO2 concentratie tussen binnen- en buitenlucht	Totale CO2 waarde (uitgaande van 400 ppm van de buitenlucht)
IDA1	Hoge Luchtkwaliteit	<400 ppm	< 800 ppm
IDA2	Middelmatige luchtkwaliteit	Tussen 400 – 600 ppm	Tussen 800 – 1000 ppm
IDA3	Aanvaardbare luchtkwaliteit	Tussen 600 – 1000 ppm	Tussen 1000 – 1400 ppm
IDA4	Lage luchtkwaliteit	> 1000 ppm	> 1400 ppm

Samenvatting van tabel 8 en 9 uit de NBN EN 13779.

Een minimale verdiepingshoogte wordt vooropgesteld omdat dit maakt dat ruimten als aangenaam ervaren worden, maar ook om gebouwen naar de toekomst toe flexibel inzetbaar of aanpasbaar te maken. Het koninklijk besluit van 10 oktober 2012 tot vaststelling van de algemene basiseisen waaraan arbeidsplaatsen moeten beantwoorden, stelt dat de minimale verdiepingshoogte 2m50 moet zijn. Met deze normbepaling houden we deze lijn aan.

In gangen bij verbouwingen kan het zijn dat 2m50 niet haalbaar is omwille van de technische kanalen die aan het plafond worden bevestigd. Hierbij wordt steeds de minimale doorgangshoogte vanuit de stedenbouwkundige verordening toegankelijkheid behouden, nl. 2m30.

Paragraaf 9 van artikel 47/1 bepaalt dat een persoon wordt aangewezen als verantwoordelijke voor het beheer en onderhoud van de technische installaties en dat deze persoon instaat voor de energieboekhouding.

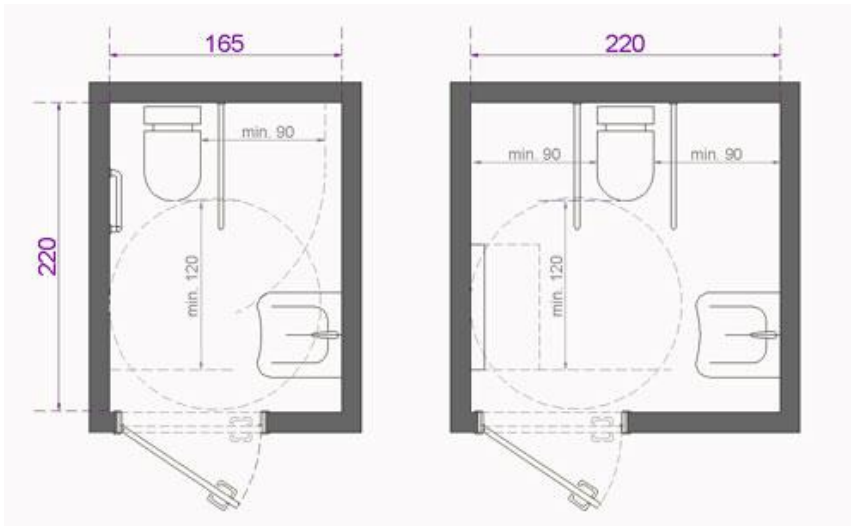
Een energieboekhouding is een regelmatige monitoring en analyse van het energie- (gas en elektriciteit) en watergebruik van een gebouw. Hierdoor kan een initiatiefnemer vergelijkingen maken met andere jaren, of binnen het jaar de evolutie bekijken en een voorspelling maken van het te verwachten verbruik. De initiatiefnemer kan ook vergelijkingen maken met vergelijkbare gebouwen. Een energieboekhouding is ook een instrument voor een REG-beleid.

Artikel 47/2 legt een aantal bijkomende minimale bepalingen op om de toegankelijkheid en functionaliteit van de sanitaire ruimte te garanderen. Er wordt geopteerd om geen minimale afmetingen te voorzien, maar wel een aantal bepalingen die aanvullend moeten gelezen worden op de al bestaande artikels uit de Vlaamse stedenbouwkundige verordening toegankelijkheid.

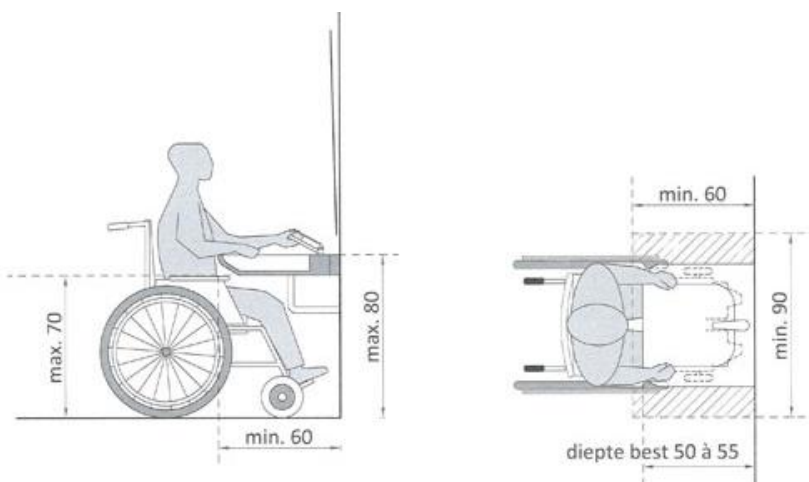
In de ruimte is minimaal één vrije draairuimte aanwezig, best aan de toiletpot, buiten de zone voorzien voor de andere sanitaire toestellen. Is dit niet mogelijk, dan mag de draairuimte de plaatsingsruimte van de toestellen overlappen indien de toestellen voldoende onderrijdbaar zijn (bv. de wastafel).

Zijn de toestellen bij de ontwerpfase nog niet gekend, dan wordt (om een goede situatie na afwerking te garanderen) de overlapping met de toiletpot best niet structureel opgenomen in de bepaling van de afmetingen van ruimte. Om deze reden wordt bij de ontwerpfase de vrije draairuimte steeds buiten de zone van de toestellen voorzien.

Bij het gebruik van een type hangtoilet kan de vrije draairuimte in beperkte mate onder de toiletpot gelegen zijn. We spreken echter steeds over een beperkte onderrijdbaarheid.

Onderrijdbaarheid wil zeggen dat de gebruiker vanuit zittende positie, dus met de volledige benen, onder een object kan doorrijden of plaatsnemen. Hiervoor is een vrije ruimte met een diepte van min. 60 cm, een hoogte van min. 70 cm en een vrije breedte van min. 90 cm nodig.

© Enter vzw

In [artikel 47/3](#) wordt verduidelijkt dat alle afmetingen vermeld in artikel 47/1 netto-afmetingen zijn, gemeten van plint tot plint. De oppervlakte onder schuine wanden wordt hierbij niet meegeteld, behalve vanaf het punt waarop een normale doorgangshoogte van 2m30 begint.

Artikel 47/4 bepaalt dat het gebouw of de gebouwen van het woonzorgcentrum en centrum voor kortverblijf gerealiseerd moeten worden conform de in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geldende regelgevingen, waaronder de regelgeving betreffende:

- 1° toegankelijkheid tot publieke gebouwen;
- 2° energieprestatie en binnenmilieu;
- 3° welzijn op het werk;
- 4° stedenbouw en ruimtelijke ordening;
- 5° de gezondheid van het binnenmilieu;
- 6° de brandveiligheid;
- 7° de overheidsopdrachten.

Artikel 3 van het voorontwerpbesluit bepaalt de datum van inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen.

Artikel 4 van het voorontwerpbesluit bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, belast is met de uitvoering van dit besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voorliggend voorstel heeft geen impact op de begroting van de Vlaamse gemeenschap.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 20 juni 2016. Dit advies bevestigt dat een voorafgaand akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor Begroting niet vereist is.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

De weerslag op de lokale besturen is beperkt. Voorliggend voorstel heeft voornamelijk tot doel de huidige erkenningsvoorwaarden en – normen voor infrastructuur te harmoniseren en te actualiseren. Nieuwe woonzorgcentra en centra voor kortverblijf en uitbreidingen en verbouwingen van bestaande woonzorgcentra en centra voor kortverblijf, of gedeelten ervan, moeten nu reeds aan deze afzonderlijke voorwaarden voldoen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorontwerpbesluit heeft geen weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaand voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2016/252 van 21 juni 2016.

Reguleringsimpactanalyse

Het voorontwerpbesluit wijzigt geen rechten en plichten, maar betreft een louter procedurele regeling. Daarom is er geen RIA vereist.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van bijlage XII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, wat de voorwaarden voor infrastructuur betreft
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jo VANDEURZEN